

Erik Roger Hovemoen
Hyttebyvegen 50
2647 SØR-FRON

Deres referanse

Dato 18.04.2016

Vår referanse

2016/1514-2 433.0 AAB

Saksbehandler

Alexandra Abrahamson, tlf. 61 26 60 63

Avdeling

Miljøvern avdelingen

Tillatelse til utsetting av fjelledelgran

Erik Roger Hovemoen gis tillatelse til å plante fjelledelgran for juletreproduksjon på gnr/bnr 67/7 (Hovemoen) i Sør-Fron kommune på totalt 2 daa. Nærmere detaljer og vilkår følger av vedtaket, se nedenfor.

Søknaden

Vi viser til søknad av 10. februar i år om juletreproduksjon. Det søkes om utplanting av 600 planter av fjelledelgran (*Abies lasiocarpa*) på 2 daa. Trærne vil hogges før de setter kongler.

Arealene er definert som åkermark og ligger på søkers eiendom gnr/bnr 67/7 i Sør-Fron kommune. Denne tidligere dyrkede marken er etter opplysninger i søknaden godkjent omdisponert til kommersiell juletreproduksjon, og det er fra 2004 plantet vanlig gran her. En mindre, til nå ubeplantet del av arealet brukes som beite for sau.

Lov og forskrift

Søknaden krever godkjenning fra Fylkesmannen i samsvar med forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål, jf. naturmangfoldloven (nml) kap. IV. Alle offentlige vedtak som kan ha virkninger for naturmangfoldet skal vurderes etter de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7.

Formålet med forskriften er å hindre at planting av utenlandske treslag gir uheldige konsekvenser for naturmangfoldet. Det er sentralt at planting skjer i tråd med naturmangfoldlovens kapittel II med alminnelige bestemmelsene om bærekraftig bruk, herunder forvaltningsmål for naturtyper, økosystemer og arter, og krav om en generell aktsomhetsplikt for å unngå skade på naturmangfoldet.

Vurderinger

Søknaden inneholder den informasjon som trengs for behandling av denne type tiltak.

Arealet omgis nærmest av garder og spredt boligbebyggelse, dyrka mark og diverse skog. Garden der arealet ligger er på Hundorp, mellom E6 og jernbanen og ca. 500 m fra Gudbrandsdalslågen (Lågen). Det ligger ingen nærliggende plantefelt. Hundorp naturreservat ligger 850 m fra arealet. Verneformålet her er våtmark, med blant annet verdifull flommarkskog. Rett sør for jernbanen ned mot Lågen ligger et betydelig flompåvirket område, Rykhusumpene, med store naturfaglige kvaliteter. Her er det kartlagt flere rødlistearter. Området Rykkhustjønna – Svarttjønna er registrert som naturtypen «Kroksjøer, flomdammer og meanderende elveparti» og har fått verdivurderingen «svært viktig»/kategori A. Dette området ligger som nærmest 170 m fra arealet som omsøkes beplantet. Det kan nevnes et gammelt funn av den rødlistede kjempetjernmosen i skog, kun 20 m fra det aktuelle arealet. Kartfestingen er her feil – det fremgår i beskrivelsen av funnet at det hører til Rykkhustjønna (naturlig nok).

Det er i svartelisten (Fremmede arter i Norge – med norsk svarteliste 2012; utarbeidet av Artsdatabanken) sammenstilt en oversikt over fremmede arter i Norge, inkl. økologiske risikovurderinger av slike arter som reproduserer i norske områder. Fjelledelgran er av Artsdatabanken satt i kategorien "lav risiko" der blant annet vurderinger kring spredningspotensial, mulige effekter for økosystemer, og risiko for å bære på parasitter eller patogener ligger til grunn.

Fjelledelgran er så langt plantet i beskjedne mengde i Norge (ca. 2 km² skogareal), men har de siste tiårene fått stor betydning som juletre. Arten starter frøsetting rundt 20-40 års alder (jf. svartelisten og DN utredning 8-2012 om spredning og effekter av fremmede bartrær).

Ut fra ovennevnte kilder og muntlig informasjon gitt i forbindelse med tidligere søknader, går Fylkesmannen ut fra at juletrærne blir hogget i god tid før det produseres kongler. Dessuten er de inntilliggende verdifulle sumpområdene ned mot Lågen naturtyper der fjelledelgran har liten sjanse for etablering og dermed påvirkning på økosystemet, jf. informasjon fra svartelisten.

Vi mener at nevnte kunnskapsgrunnlag om både inntilliggende arealer og fjelledelgran er godt nok for å kunne behandle søknaden (jf. nml. § 8 med krav om kunnskapsgrunnlag), uten å ta i bruk føre-var prinsippet (jf. nml. § 9). Fjelledelgran har ingen spredningspotensiale når den hogges som juletre, og vi kan derfor ikke se at den omsøkte plantingen vil true naturmangfoldet og bidrar således ikke til noen belastning for økosystemet (jf. nml. § 10).

Av hensyn til risiko for frøsetting vil det stilles krav om at trærne hogges før de har nådd en høyde på maks 4 meter eller en alder av 20 år, eller hvis trærne mot formodning setter kongler før de har nådd denne høyden/alderen (jf. nml. § 12 med krav om bruk av miljøforsvarlige driftsmetoder). Vi ser ingen fare for en uheldig presedensvirkning av et positivt vedtak for andre steder/søknader med lignende forutsetninger (jf. nml. § 10). Hvis granen mot formodning risikerer å spre seg utenfor plantefeltet må tiltakshaver varsle Fylkesmannen og deretter, hvis Fylkesmannen setter krav om det, gå gjennom nærliggende og/eller spesielt sårbare arealer og fjerne evt. skudd/planter (jf. nml. § 11 i naturmangfoldloven med krav om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver, samt forskriften § 8 om varslingspliktsom utløses f.eks. hvis trær har spredd seg utenfor utsettingsstedet).

Ved et evt. skifte av eier plikter grunneier å informere ny grunneier om tillatelsen, jf. forskriften § 9, som dermed plikter å etterkomme vilkårene i dette vedtaket.

Vedtak

Fylkesmannen gir tillatelse til Erik Roger Hovemoen til å plante fjelledelgran (*Abies lasiocarpa*) for juletreproduksjon på gnr/bnr 67/7 i Sør-Fron kommune på 2 daa slik inntegnet på kart i søknaden av 10. februar 2016. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål.

Følgende vilkår gjelder:

- plantingen kan foregå årlig i en periode på inntil 10 år (til og med år 2025)
- for å unngå fremtidig fare for spredning via frøsetting etc., skal fjelledelgranen hogges i god tid før den setter kongler/frø, og senest innen 20 års alder og/eller høyde over 4 meter.
- hvis granene mot formodning sprer seg utenfor plantefeltet, eller på annen måte utgjør en trussel for naturmangfoldet, må tiltakshaver samrå seg med Fylkesmannen og ved behov utføre nødvendige tiltak for å sikre naturmangfoldet.
- dersom juletreproduksjonen på eiendommen blir avviklet, må trærne hogges

Vilkårene gjelder til det at juletreproduksjonen fra tillatte 10-års periode med planting er avsluttet/hogget. Ved evt. skifte av eier på eiendommen plikter grunneier (her også tiltakshaver) å informere ny grunneier om denne tillatelsen. Hvis ikke juletreproduksjonen avsluttes før ny eier tar over, plikter ny eier å etterkomme vilkårene i denne tillatelsen.

Tillatelsen gjelder forutsatt at dette tiltaket er godkjent etter annet lovverk (som f.eks. omdisponering etter jordloven).

Vedtaket er fattet med hjemmel i forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål, jf.

naturmangfoldloven kap. IV.

Vedtaket kan etter regler i forvaltningsloven påklages av alle som har rettslig klageinteresse i saken. Klagen skal være framsatt skriftlig innen tre uker etter at dette brevet er mottatt. Klagen skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen.

Med hilsen

Ola Hegge e.f.
fung. avdelingsdirektør

Alexandra Abrahamson
overingeniør

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift.

Kopi

Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor, *postmottak@sor-fron.kommune.no*